

Gofal Cymdeithasol **Cymru**
Social Care **Wales**

Canllawiau i sefydliadau

Sut y gallai hyfforddiant, dysgu a datblygu edrych ar gyfer eich sefydliad.

Cyhoeddwyd gyntaf: 2 Hydref 2023

Diweddariad olaf: 19 Awst 2024

Lawrlwythwyd y ddogfen hon o gofalcymdeithasol.cymru ac efallai nid hwn yw'r fersiwn diweddaraf.

Ewch i <https://gofalcymdeithasol.cymru/adnoddau-canllawiau/diogelu-rhestr/fframwaith-hyfforddi-dysgu-a-datblygu-diogelu-cenedlaethol/canllawiau-i-sefydliadau> am y fersiwn diweddaraf.

Sut y gallai hyfforddiant, dysgu a datblygu edrych ar gyfer eich sefydliad.

Mae adrannau datblygu a hyfforddi sefydliadol yn chwarae rhan bwysig mewn datblygu ymarferwyr effeithiol.

Mae pob sefydliad yn gyfrifol am gefnogi eu gweithwyr i gael y wybodaeth a'r sgiliau diogelu cywir i gyflawni eu rôl.

Rydym yn cydnabod bod hyfforddiant, dysgu a datblygiad yn broses barhaus ar gyfer ymarferwyr sydd â chyfrifoldebau diogelu.

Yn y fframwaith hwn, bydd angen i bobl sy'n symud heibio grŵp A loywi eu hyfforddiant, dysgu a datblygiad yn y grŵp y maent yn ei gyrraedd yn unig.

Mae hyn yn golygu nad oes rhaid i ymarferwyr sy'n dechrau rôl newydd ail-wneud hyfforddiant, dysgu a datblygu.

Dylai cyfleoedd fod yn hyblyg i ddiwallu anghenion yr holl ymarferwyr.

Pan fyddwn yn cynllunio hyfforddiant, dysgu a datblygiad, mae angen i ni ystyried ymarferwyr sydd â nodweddion gwarchodedig a allai effeithio ar y ffordd y maent yn dysgu ac yn datblygu.

Mae gan bob sefydliad ei fframwaith a'i ddogfennau hyfforddi, dysgu a datblygu ei hun.

Mae hyn yn ei gwneud yn heriol i ysgrifennu fframwaith hyfforddi sy'n gweithio i bob sefydliad.

Mae'n bosibl y bydd rhai cyflogwyr angen i grwpiau staff penodol gael eu hyfforddi i lefel uwch na'r hyn a ddisgrifir yn y fframwaith hwn, i ddiwallu anghenion eu sefydliad.

Cliciwch ar eich math o sefydliad isod i ddarganfod sut y gallai hyfforddiant, dysgu a datblygu edrych ar gyfer eich sefydliad.

Mae'r asiantaethau wedi rhoi'r wybodaeth hon i ni.

Awdurdod lleol

Dangos

Mae gan ymarferwyr awdurdodau lleol anghenion hyfforddi, dysgu a datblygu tebyg i staff mewn sectorau statudol eraill.

Mae yna wahanol fframweithiau cyfreithiol a phroffesiynol sy'n rheoli'r cyfleoedd a roddir i staff.

Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (2014) Cymru (DGCLI) yw'r fframwaith cyfreithiol ar gyfer:

- gwella llesiant pobl sydd angen gofal a chymorth, a gofalwyr sydd angen cymorth
- trawsnewid gwasanaethau cymdeithasol yng Nghymru.

Mae'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant yn cyflwyno dull partneriaeth cryfach, mwy cadarn ac effeithiol o ddiogelu.

Mae Codau Ymarfer a chanllawiau statudol yn helpu ymarferwyr i weithio o fewn y fframwaith newydd a grëwyd gan y DGCLI.

Mae angen i hyfforddiant, dysgu a datblygiad diogelu hefyd adlewyrchu *Gweithdrefnau Diogelu Cymru*.

Addysg

Dangos

Mae gan ymarferwyr yn y gyfarwyddiaeth addysg yr un gofynion hyfforddi â'u cydweithwyr yn yr awdurdod lleol.

Mae ysgolion yn sefydliadau ymreolaethol ac yn gyfrifol am sicrhau eu bod yn trefnu'r hyfforddiant, y dysgu a'r datblygiad cywir.

Pan fo angen, mae sefydliadau addysg yn cadw, lle bo'n orfodol, at yr amserlenni gofynnol ar gyfer sesiynau gloywi neu ailhyfforddi.

Gwasanaethau prawf

Dangos

Rhaid i weithwyr prawf wneud e-ddysgu gorfodol ar ddiogelu plant ac oedolion bob tair blynedd.

Mae Swyddogion y Gwasanaeth Prawf, a phobl sy'n gwneud y Cymhwyster Proffesiynol yn y Gwasanaeth Prawf, yn gwneud hyfforddiant craidd a dysgu gofynnol ym meysydd:

- diogelu plant
- diogelu oedolion
- cam-drin domestig.

Maent yn gwneud yr hyfforddiant yn rhithwir ac wyneb yn wyneb.

Nod y cyrsiau diogelu yw gwneud ymarferwyr yn fwy hyderus a chymwys wrth nodi a rheoli risgiau cymhleth a gwendidau, wrth weithio i fframweithiau cyfreithiol.

Mae'r hyfforddiant yn defnyddio astudiaethau achos i ganolbwyntio ar bryderon diogelu plant ac oedolion cymhleth mewn cyd-destun ymarfer prawf.

Mae'n canolbwyntio ar ddefnyddio chwilfrydedd proffesiynol a dulliau sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn.

Mae'r hyfforddiant cam-drin domestig:

- yn defnyddio astudiaethau achos i ddatblygu sgiliau chwilfrydedd proffesiynol
- yn hyrwyddo gweithio aml-asiantaeth effeithiol
- yn esbonio sut i sylwi ar risg cam-drin domestig sy'n dod i'r amlwg a'i reoli, ac ystyried y fframwaith ymyrryd ar gyfer cyflawnwyr
- yn amlygu egwyddorion cynllunio diogelwch dioddefwyr effeithiol
- yn cael ei danategu gan y *Fframwaith polisi cam-drin domestig cenedlaethol*.

Mae'r Gwasanaeth Prawf wedi ymrwmo i ddatblygiad proffesiynol parhaus ei staff.

Mae'n gwerthfawrogi manteision gweithio amlasiantaethol i wneud dysgu a datblygu, y mae'r *Fframwaith hyfforddi, dysgu a datblygu diogelu cenedlaethol* yn ceisio'u cyflawni.

Heddlu

Dangos

Mae Cymdeithas Prif Swyddogion yr Heddlu (ACPO) yn cytuno ar ofynion hyfforddiant yr heddlu, anghenion ac amserlenni ar gyfer swyddogion heddlu a staff heddlu ym mhob heddlu.

Er cysondeb, mae'r hyfforddiant mewn heddluoedd gwahanol yn debyg iawn.

Mae'n cael ei reoli gan y Coleg Plismona Cenedlaethol ac asiantaethau achrededig eraill.

Mae rhywfaint o hyfforddiant wedi'i deilwra i bob ardal heddlu i sicrhau bod anghenion y gymuned y mae'n ei gwasanaethu yn cael eu diwallu.

Iechyd

Dangos

Rhaid i ymarferwyr gofal iechyd feddu ar y cymwyseddau i adnabod oedolion a phlant sydd mewn perygl, ac i gymryd camau effeithiol fel sy'n briodol i'w rôl.

I feincnodi eu hanghenion hyfforddi, dysgu a datblygu diogelu, mae sefydliadau'r GIG yn defnyddio:

- **[Diogelu plant a phobl ifanc: rolau a chymwyseddau ar gyfer staff gofal iechyd](#) - Coleg Nyrsio Brenhinol**
- **[Diogelu Oedolion: Rolau a Chymwyseddau ar gyfer Staff Gofal Iechyd](#) - Coleg Nyrsio Brenhinol**
- fframwaith hyfforddiant diogelu GIG Cymru
- **[Fframwaith sgiliau craidd y DU 2016](#) - Skills for Health**

Mae ymarferwyr yn defnyddio e-ddysgu a dysgu wyneb yn wyneb fel y dangosir gan y dogfennau hyn.

Trydydd sector

Dangos

Mae diogelu anghenion dysgu yn y trydydd sector yn adlewyrchu anghenion ei bartneriaid statudol.

Mae'r sector gwirfoddol yn cynnwys:

- elusennau cofrestredig
- sefydliadau gwirfoddol a chymunedol
- mentrau cymdeithasol.

Mae'n ymwneud â gwahanol fathau o waith a arweinir gan asiantaethau statudol, ac yn aml yn llenwi'r bylchau rhyngddynt.

Mae miloedd o ymarferwyr cyflogedig a gwirfoddolwyr yn rhedeg sefydliadau gyda gwasanaethau sy'n cyfoethogi ac yn ategu ei gilydd a'u partneriaid statudol.

Mae angen offer a hyfforddiant, dysgu a datblygiad arnynt hefyd i gyflawni eu rolau'n effeithiol.

Mae ymddiriedolwyr elusen yn atebol i'r Comisiwn Elusennau, sy'n dweud eu bod yn gyfrifol am ddiogelu yn eu sefydliadau.

Maent yn gyfrifol am sicrhau bod diogelu yn flaenoriaeth llywodraethu, a bod y Bwrdd yn goruchwyllo unrhyw ddyletswyddau diogelu a gyflawnir gan y sefydliad.

Efallai y bydd rhaid i ymddiriedolwyr wneud penderfyniadau diogelu cymhleth yn eu sefydliad, ac ar ran unigolion.

Mae angen offer a hyfforddiant arnynt hefyd i wneud eu rolau'n effeithiol.

Blynyddoedd cynnar, gofal plant a gwaith chwarae

Dangos

Dylai'r holl ymarferwyr, staff a gwirfoddolwyr sy'n gweithio ym meysydd y blynyddoedd cynnar, gofal plant a gwaith chwarae ddeall diogelu, a gallu rhoi polisi'r lleoliad ar waith yn unol â *Gweithdrefnau Diogelu Cymru*.

Amlinellir y gofyniad i gwblhau hyfforddiant diogelu yn y *Safonau Gofynnol Cenedlaethol ar gyfer gofal plant a reoleiddir* i blant hyd at 12 oed.

Sefydliadau eraill

Dangos

Ni fydd pob sefydliad yn ffitio i'r categorïau eraill.

Mae'r safonau hyfforddiant, dysgu a datblygu a'r fframwaith hefyd yn addas ar gyfer:

- sectorau preifat neu annibynnol
- gwirfoddolwyr
- aelodau etholedig awdurdodau lleol.

Bydd angen i sefydliadau wneud dadansoddiad o anghenion hyfforddi i ddeall rolau eu gweithwyr.